СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 56. Джерзі Ситі, Н. Дж., пятниця, 8-го березня 1940. No. 56. Jersey City, N. J., Friday, March 8, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВТЕЧА НАЙБІЛЬШОГО КОРАБЛЯ НА СВІТІ

НЮ ЙОРК. — Найбільший корабель на світі, 85 тисяч тон містоти, „Квін Елізабет", продерся потайки з Англії до Ню Йорку, де під гостинною опікою Америки він перебуде до кінця війни. „Квін Елізабет" іще не викінчена. В нутрі не все ще помальоване. Вона сподівалася відбути свою першу „дівочу" подорож до Америки серед блеску і галасу. Але прийшлось їй утікати потайки, і то цілковито порожною. Англійська влада вважала за відповідне вислати цей недокінчений корабель до Америки тому, що з огляду на його величину годі його в домашнім порті перед чужими літаками сховати. Це вже третій з найбільших світових кораблів схований в Америці. Другим, щодо величости по „Квін Елізабет", йде французький корабель „Нормандї", 83 і пів тисячі тон, а третім англійський пароплав „Квін Мері", 81 і чверть тисячі тон. Всі вони в Америці.

„Квін Елізабет" опустила рідні береги вночі, правдоподібно під опікою ескорти воєнних кораблів щоб часом не затопила її субмарина. Далі їхала вона сама. Ціла подорож відбувалась у великій тайні. Зверхній її вигляд помальований на сіро. Світла цілий час були погашені.

ЗА ЗМІНУ ЗАКОНУ ВАГНЕРА.

ВАШИНГТОН. — Комітет, що розглядав справу закону Вагнера та досліджував працю комітету взаємовідносин праці, подав внесок до конгресу на поправку закону Вагнера. Внесок на поправку комітет приняв більшістю голосів, трьох проти двох.

ЗАКОН ГЕЧА ПІДДЕРЖАНО.

ВАШИНГТОН. — Сенат малою більшістю голосів, 44 проти 41, потвердив закон Геча, на основі якого заборонено федеральним урядникам, крім тих, що відповідають про напрямок політичної праці в своїм департаменті, займатись партійно-політичною діяльністю, бути урядниками в політичних клюбах та збирати гроші на партійно-політичні цілі.

АРХИКНЯЗЬ ОТТО ПРО ВІДБУДОВУ АВСТРІЇ.

НЮ ЙОРК. — Архикнязь Отто Габсбург, син останнього австрійського цісаря, покійного Карла Першого, прибув до Америки, щоб здобути тут прихильників для відбудови старої австрійської держави на засадах, „подібних до американських". До тої нової австрійської держави входилаб сама Австрія, Мадярщина, Югославія, Чехія, Словакія й інші малі народи, які бажалиб до неї прилучитись. Отто казав, що та нова держава булаб уповні демократична і охоронялаб права малих народів перед сильними.

ЖУРБА ПРО ПРЕДСТАВНИКА У ВАТИКАНІ.

ВАШИНГТОН. — Голова федерацій американських протестантських церков, священик д-р Ботрик, написав листа до президента Рузвелта з проханням, щоб той публично відповів, чи Майрон Тейлор, якого він вислав до Ватикану, є його особистим амбасадором, чи офіційним амбасадором Америки при Ватикані. Проти останнього рішення виступилиб протестанти.

ДАЛЬША БОРОТЬБА З РЕКЕТІРСТВОМ.

НЮ ЙОРК. — Спеціяльний прокуратор Еймин заповів, що тепер, коли йому вдалося розкрити злочини д-ра Дичика, що займався рекетірством поронень, він потягне до подібної відповідальности бувшого бруклинського заступника прокуратора Ульмана, що був чинно замішаний у тім рекетірстві і потурав йому.

МЕНТОН ІДЕ ДО ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК. — Бувший суддя федерального апеляційного суду, Джордж Ментон, уже заплатив кару $10,000, а тепер збирається відсиджувати два роки тюрми за те, що на становищі судді „торгував справедливістю", себто продавав себе за хабарі.

ГУВЕР ПРО ПОВОЄННІ ЧАСИ.

НЮ БРОНСВИК (Ню Джерзі). — Перед чисельним зібранням слухачів в університеті Ротґерса бувший президент Гувер сказав, що закінчення війни принесе людям такі тяжкі часи, які тільки знає історія. Він казав, що нісенітницею є думати, що по війні Европа зединиться. Він іще раз повторив свою думку, що Америка повинна держатися здалека від війни, щоб мала подостатком сили й авторитету по війні впливати оздоровлюючо на Европу.

ПРОТЕСТИ ПРОТИ ЛЯ ГВАРДІЇ

НЮ ЙОРК. — Юнії робітників на підземних залізницях поріщили боротись проти рішення посадника Ля Гвардії, що робітники не матимуть права страйкувати, коли підземні залізниці перейдуть під заряд міста, а робітники стануть „міськими робітниками". Страйк це найсильніша зброя робітників і вони з неї не зрезигнують, говорили згадані юнії.

ПРИЙМАЮТЬ МОЛОКО ПО 5 ЦЕНТІВ ЗА КВАРТУ

Молочарська організація „Метрополитен Кооператів Милк Продюсерс Баргейнинг Ейдженсі" приняла на своїх зборах у Сиракюзі, Ню Йорк, пропозицію федерального уряду продавати незаможному населенню, що побирає допомоги з публичних фондів, молоко по 5 центів за кварту; одначе організація вимагає, щоб міські й федеральні уряди визначили, як і коли це молоко має бути продаване тим, що до нього управнені.

ПРОБУЮТЬ ПЕРЕСЕЛЮВАТИ КАЧКИ

Департамент внутрішніх справ казав перевести з побережжя Тихого океану до Вашингтону 12 диких качок з породи, що живе лише над Тихим океаном, і пустити їх на воду на ставі, зарезервованому для дикого птацтва, щоби переконатися, чи качки не захочуть зажити на сході.

Качки перевезено понад американський континент літаками. Кожній качці пріціплено до ноги відповідний значок для ідентифікації.

РОЗКРИЛИ ВЕЛИКУ ШАЙКУ БУТЛЕГЕРІВ

У Гейверстро, Ню Йорк, арештовано Френка Маніона, бувшого заступника шерифа повіту Рокленд, котрому прокураторія закидає звязки з широко розгалуженою шайкою бутлегерів, котрі не заплатили федеральному урядові податків на суму міліона долярів. Прокураторія збирається арештувати й інших членів шайки.

НЕ ХОЧУТЬ ВИЯВИТИ ТАЙН

ЛОНДОН. — Свого часу британійський премієр Чеймберлин заповів, що уряд проголосить усі документи, що відносяться до переговорів із Советами в справі притягнення їх на бік аліянтів, чи там до „мирового фронту". Це мало бути відповідью тим, що критикували уряд за те, що він не дійшов до згоди з Советами, бо колиб так було сталося, то не булоб тепер нової світової війни. Та тепер уряд заявив, що тих документів опублікувати не може. А це значить, що треба ждати, аж скінчиться війна, щоб знати, як малися події, що довели до цеї світової війни.

ВЖЕ МАЄ ПРИВИЧКУ ВТІКАТИ З ДОМУ

Бруклинська поліція має немало клопоту з 15-літнім хлопцем Джовефом Гробеком, що спорадично втікає з дому своїх родичів і вертається так, що поліція властиво ніколи не є певна, чи він „пропалий" чи „знайдений".

Оноді родичі подали вістку поліції, що він пропав. Його знайдено аж у Вилмингтоні, в стейті Делявер, і уміщено у „Вай-Ем-Сі-Ей". Родичі вибралися за ним, але поки там приїхали, він знову пропав. Поліційна стежа знайшла його в Бруклині й відставила до дому родичів.

Він утікав від початку 1939 року пять разів.

ЗНАЙШЛИ ВОЛОХАТОГО МАМУТА

Робітники допомогових робіт, що копали землю під дорогу в околиці Албіону, Па., натрапили на зуби волохатого мамута, що, на думку природників, жив у цій околиці 20 до 25 тисяч літ тому. Найбільший кусок зуба мав сім стіп довжини.

САМІ ГАЗЕТЯРКИ ВИДАЮТЬ ГАЗЕТУ

Жінки, що належать до редакційного штабу газети „Арізона Републик", яка виходить у Фініксі, Арізона, постановили самі видати газету в день, коли чоловіки були заняті зборами Арізонського Пресового Клюбу.

Вони хотіли при тому не подавати на першій сторінці воєнних новинок, але прийшли до переконання, що газета тоді виглядалаб, начеб вона пробувала закрити скандал.

ЗРАДИВСЯ ЗАПИСКАМИ

Поліцай, що розбудив оноді одного чоловіка, котрий заснув на залізничій стації в Мав Чонк, Па., знайшов при ньому записник, у котрому під одною датою було написано: „Побив нині поліцая в Істоні".

Поліція поробила відповідні розсліди й переконалася, що істонська поліція шукає чоловіка, що в той день ударив капітана поліції.

БОРОТЬБА ЗА НОВИНКИ В ПОЛІЦІЙНИХ РЕЄСТРАХ

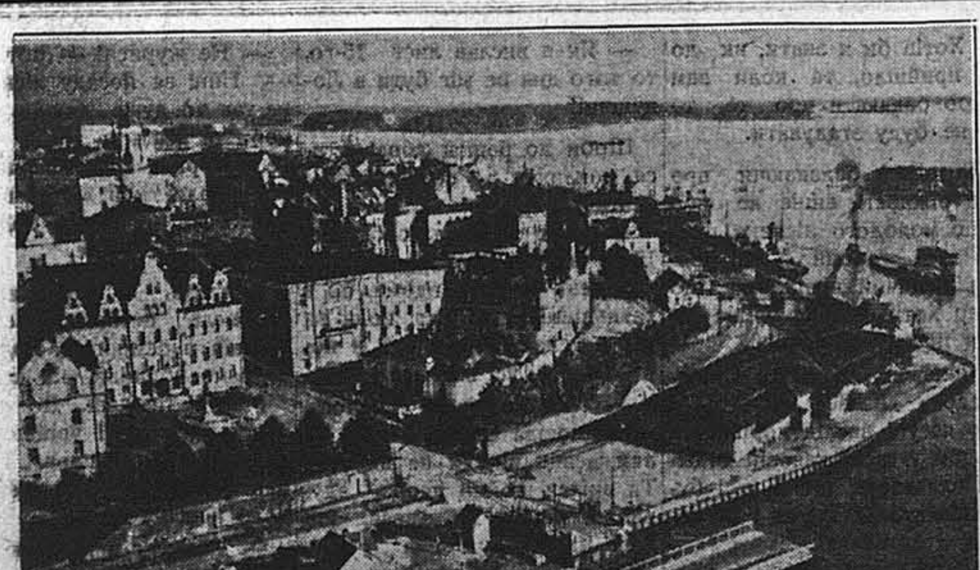
Дня 26. лютого зарядив посадник міста Нюарку, Огайо, що ґазетні репортери не мають права доступу до реєстрів поліції. Одна газета внесла до суду позов, щоб заставити поліцію дозволити репортерам газети вглядати в поліційні реєстри за новинками. Суд признав реєстри публичними й поліція мусіла їх відкрити для репортерів.

ЗНАЙШОВ СПОСІБ

Почтовий урядник, що збирає почту по околичних фармах, приніс до почтового уряду в Албукерке, Ню Мексико, лист, до котрого в місці, де звичайно є наліплена почтова марка, був прицпитий нікель. Почтар забрав нікель, купив марку, приліпив її до листа й вислав.

ЗНАХІДНИК, ЧИ ЗЛОДІЙ?

Коли до одної поліційної стації в Бруклині, Ню Йорк, зголосивсь один мурин і зажадав, щоб йому віддано великий діямант, котрий, як він каже, знайшов оноді в парку, поліція задержала його під закидом, що він цей діямант украв.

ЗА ЦЕ МІСТО БЮТЬСЯ РОСІЯНИ Й ФІНИ.

Фінський порт Виборг — що по шведським значить „місце посвяти", — зветься по фінськи Віїпурі.

МАДЯРЩИНА ПРОТИ ВІДБУДОВИ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ

БУТАПЕШТ. — Мадярський міністер заграничних справ, Чакі, заявив у парляменті, що відбудова Чехословаччини не є в інтересі Европи. Це подав він у відповідь на запит, що уряд думає про діяльність, бувшого чехословацького президента, д-ра Бенеша, у справі відбудови Чехословаччини. Чакі заявив, що Бенеш доказує, що інтерес Европи вимагає відродження чехословацької держави, та ця справа мається саме навпаки. Чакі говорив ще й про чесько-польські імігрантські взаємини, маючи на думці спільну акцію польського імігрантського уряду і чехословацького. Ось ту співпрацю назвав він гідною пожалування.

ДЕРЖАТЬСЯ ТВЕРДО ВІРИ І ЦЕРКВИ.

ЛОНДОН. — Із звідомлень, які поміщує англійська преса про відносини на західньо-українських землях, що тепер опинились під Советами, виходить, що українські маси держаться кріпко своєї церкви. Большевицька протирелігійна акція покищо не має успіхів.

ІТАЛІЯ ПОСТУПАЄ ОБЕРЕЖНО.

РИМ. — Англія зарядила виладування вугля з тих придержаних 8 італійських кораблів, що мали це німецьке вугілля завезти до Італії. Таке саме станеться ще з кількома італійськими кораблями. Усе те обурило італійський уряд і італійські маси. Але дивним дивом з цього обурення не вийде нічого серіозного. Принаймні тепер. З того, що читається в пресі, можна догадуватися, що цей інцидент буде полагоджений шляхом компромісу. На всякий випадок не буде він притокою до війни. Зате мабуть зросте в масі ненависть до аліянтів, а прихильність до Німеччини. Такий висновок робить американський кореспондент.

ЗАМИРЮЮТЬ СОВЄТИ І ФІНЛЯНДІЮ.

СТОКГОЛЬМ. — Шведський уряд передав фінському урядові умови миру, уложені Советами. Дехто навіть надіється, що вже в найближчих днях прийде до завішення зброї. Кажуть, що Сталін домагається прилучення цілої Карелії до Советів, як також і озера Ладоги. Крім того вимагає певної території в окрузі Петсамо і морської бази в Гангое. Кажуть далі, що Сталін волів би замиритись на тих умовах, ніж далі вести війну і наразитись на евентуальну інтервенцію з боку аліянтів. А це останнє втягнулоб знову Швецію у війну, що знову Німеччина вважалаб ворожим кроком і напалаб на Швецію, боячися, щоб нею не опанували аліянти. Тим і пояснюється, чому Швеція посередничить у справі замирення Фінляндії й Советів. Вона виходить між іншим і з того заложення, що краще Фінляндії втратити дещо, ніж цілу незалежність.

ПОБОЮЮТЬСЯ ДАЛЬШОЇ НІМЕЦЬКОЇ ПІМСТИ.

ПАРИЖ. — Німецький трибунал у Познані, що веде слідство над „мордуванням німців з боку поляків", буде продовжувати свою діяльність, бо виявилися нові докази польських злочинів. Таке повідомляють урядово. З цього заключають, що скоро ще не буде кінця німецьким судам над поляками.

АНГЛІЯ СТОЇТЬ ПРИ СВОЇМ.

ЛОНДОН. — Підсекретар заграничних справ Ботлер заявив, що контроля американських листів у Бермуді, що їх висилають американці літаком, не є ніякою помилкою. Ревізія листів виявила, що така контроля є управедливлена.

АНГЛІЯ, НЕРОН І ЖИДИ.

БЕРЛІН. — Це жиди разом з Нероном спалили Рим у 64 році по Христі. Таке пише протижидівська націстична газета „Дер Штірмер". І „доказує" це тим, що тоді в Римі згоріли всі дільниці крім жидівської.

ГІБРАЛЬТАР У СТРАХУ.

ГІБРАЛЬТАР. — Уже пятий раз від початку німецько-аліянтської війни трубіли гудки на знак, що надлітають ворожі літаки. Тим разом було їх пять. Але що вони за одні, досі не знають. Не було ніякого бомбардування, але тисячі осіб поховалися в підземельних льохах. Гібральтар є, як відомо, дуже сильно укріплений і вважаєтхся одним з найважніших оборонних пунктів британської імперії.

ЗАПІЗНО СТРІЛЯЛИ.

ЛОНДОН. — Німецький літак, що збомбардував англійський корабель „Домяля", при чому згинуло 108 осіб, обдурив корабельну залогу і англійський воєнний корабель, що плив недалеко „Домалі". Ніхто з них не зорієнтувався завчасу, що це летів німецький літак. Таке подає Винстон Чорчіл, перший лорд адміралції. Водночас повідомляють, що німецька торпеда затопила британський товаровий корабель „Сан Фльорантіно", що мав 12,842 тон поемности.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc, at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРЕЗИДЕНТІВ ВИСЛАННИК У БЕРЛІНІ

Який вплив буде мати поїздка особистого висланника президента Рузвелта до Европи, котрим є підсекретар стейту Сомнер Велес, покищо ще не можна сказати. Можна це буде бачити аж тоді, як вона скінчиться, коли він вернеться до Америки й здасть з неї звіт президентові Рузвелтові.

Питання, яке найбільше цікавило американців від самого проголошення цеї тури, було те, як до Велеса поставиться німецький націстичний уряд. До певної міри це зацікавлення було наївне, бо поза ним було припущення, якщо не бажання, що націстичний уряд, котрий устами своїх головних речників часто покпивав собі грубо з американського уряду за його демократичні заяви й наставлення, використає цю візиту Велеса як нагоду на те, щоб іще раз показати Америці і її урядові від носа. Таке припущення було наївне тому, що німецький уряд тепер знаходиться в занадто поважній ситуації, щоб могти дозволяти собі на того роду дітвацькі сцени.

Дійсність показала, що німецький уряд використав цю візиту в зовсім інакший спосіб. Він дав Велесові нагоду стрінутися з чільними керівниками націстичної політики, але не дав про ці стрічі офіціяльної вістки. Певні вісті були, очевидно півофіціяльні. Ці подали умови, на яких націстичний уряд міг би погодитися на негайний мир зо своїми ворогами. Півофіціяльний характер донесення про ці умови значить, що націстичний уряд від них міг би відступити, або їх загострити, якби цього йому було треба.

Покищо німецький уряд хотів би мати поважні концесії від Анґлії не лише щодо кольоній, але й щодо імперіяльних доріг. Він хоче звороту німецьких кольоній і „свободи на морю". На суші Німеччина хотілаб мати признання німецької сфери впливів на Балкані, себто відсунути там впливи Анґлії й Франції, та признання німецької геґемонії над Чехією, Словаччиною, Польщею й Мадярщиною.

Подання цих домагань Німеччини може викликати природню реакцію в усіх згаданих краях. Одначе німецький уряд, видно, вважав за потрібне наразитися навіть на це, щоб лише досягнути свої цілі деінде, а цею ціллю не могло бути що інше, як викликання певних вражінь у середині краю. Німецький уряд видно хотів змалювати німецькому народові образ німецької потуги на випадок вигри. Він розумів добре, що, чуючи про Чехію, Мадярщину, Словаччину, німці переведуть ці абстрактні ґеоґрафічні поняття на конкретні річи, такі як: збіжжя, свині, вина.

Рівночасно з тим німецький уряд хотів викликати як у краю так і поза краєм вражіння, що Німеччина не є зовсім приперта війною до муру, коли вона може собі дозволити ставити величезні домагання до своїх ворогів. До певного ступня це для Німеччини корисне, одначе й це обосічний меч: з одного боку воно скріпляє „мораль" німців, але з другого боку закріпляє рішучість анґлійців і французів, а почасті й американців.

НАЦІОНАЛЬНА, ЧИ СОЦІЯЛЬНА ПОЛІТИКА

(Дискусійна стаття до Всеукраїнського Конґресу, надіслана з Европи).

Одним з головних, коли не найголовнішим, завданням Всеукраїнського Національного Конґресу буде устійнити основу, на якій моглиб зійтися й працювати разом найширші кола українського громадянства. Йде не про те, щоб здобути перемогу для якогось суспільно-політичного напрямку, а про те, щоб зробити неможливою саму боротьбу ріжних напрямків. Боротьба, в якій ніодна з сторін не має надії на перемогу, є безглуздою в самій своїй основі. Перемогаж того чи іншого суспільно-політичного напрямку, тимчасова чи остаточна, можлива лише в рамках самостійної держави, де її санкціонує і примушує всіх громадян визнавати її леґальний національно-державний провід. Отже слушний шлях мусить провадити не від перемоги того чи іншого суспільно-політичного напрямку серед українського громадянства поза межами української держави, а від здобуття національно-державної самостійности до устійнення в її межах найбільш відповідного для нації суспільно-політичного ладу.

Який сенс і яке значіння можуть мати справді наші „партії" за кордоном? Наскільки вони витворились у Великій Україні, вони не були переважно навіть українського походження. Найбільші з них, соціяльно-демократична і соціялреволюційна партія, були лише копіями відповідних московських партій, отже тимсамим уже мали в собі зародки асиміляційної отрути. Для витворення якоїсь справді української партії був вік української держави надто короткий, тим більше, що саме поняття „партії", себто „частини" перечило змаганню обєднати цілу націю в боротьбі проти Московщини. Це розумів і великий український отаман Петлюра, виступаючи зо своєї партії.

Істнування західньо-українських партій мало властиво не багато більше оправдання, ніж їх істнування тепер на еміґрації, бо формальна політична перемога УНДО в межах українського громадянства мала дуже невеликий вплив на становище українського народу в польській державі. Змагання цеї партії обернутися в українське „Обєднання" було наскрізь слушним, але „демократичним" воно було властиво лише тому, що польська держава не була ані трохи демократичною. Поза тим, яке значіння може мати істнування цеї партії тепер на чужині, коли нема й не буде очевидно ніколи не лише тих відносин в межах польської держави, що творили підстави УНДО, але нема тимчасом і її самої.

Ще менше оправдання мають звичайно українські „партії", утворені вже на чужині. Українські „фашисти, націонал соціялісти, большевики, республиканці, монархісти" і т. і. гідні просто гіркого сміху навіть у часі миру. З погляду національно-державного вони більш ніж злочинні, вони просто безглузді. Вони нагадують у своїх суперечках льокаїв, які беруться за чуби, вихвалюючи своїх панів. Фашизм, яко державна партія, не є властиво ніякою партією, а національно-державною ідеольоґією італійського народу. Щоби бути фашистом, треба бути зпочатку італійцем, так же само, як треба бути німцем, щоби бути національним соціялістом, і москвином, щоби бути большевиком. Але й українці, які за всяку ціну захотіли би бути справжніми демократами, мусілиб фактично обірвати зносини з українцями, що перебувають в авторитарних державах, а до таких держав належить властиво не лише Угорщина, в межах якої перебуває поважна українська меншина, а й Румунія, не кажучи вже про саму Німеччину, що має на теренах, окупованих нею, сотки тисяч українців.

Отже всеукраїнська акція, яка не обмежується простором одної держави, на суспільно-політичній основі неможлива. Не можна справді жадати від „демократичної" держави, щоб вона терпіла, особливо в часі війни, в своїх межах чужинецьку орґанізацію противного політичного напрямку; ще менше можна жадати цього від якоїсь авторитарної держави. Зрештою не лише льояльність, а й звичайна чемність вимагає від української еміґрації, щоб вона не творила по чужих державах політичних орґанізацій, противних офіціяльному напрямкові політики дотичної держави. До тогож це унеможливилоб і кожну інформаційну українську акцію в цій державі, бо з людьми, які не дотримують елементарної чемности, взагалі не розмовляють.

Але ніяка культурна людина чи держава не може жадати від українця, щоб він ним не був, щоб не брав участи в національній акції, яка прямує до визволення його батьківщини, без огляду на те, де є осередок цеї акції: в „демократичній", чи авторитарній державі. Дуже багато людей, коли не переважна більшість людства, перебувають поза межами партій, але нема нормальних людських істот, якіб жили поза межами націй та етноґрафічних спільнот взагалі.

Внутрішні політичні відносини інших націй і держав не повинні нас обходити, коли ми не хочемо, щоб чужинці мішалися до наших внутрішніх справ і порушували суверенність нашої нації. Большевизм на московській території є внутрішньою справою самих москвинів. Поборюємо його на нашій землі як засіб московського поневолення і на міжнароднім терені як орґанізацію, спрямовану проти незалежности нашої нації. Але будемо провадити боротьбу проти кожної Московщини, соціялістичної ліберальної, денікінської чи романовської, поки не визволимся з ярма московського імперіялізму, без огляду на його політичну форму.

Чи не є зрештою і в кождій іншій державі її політична орґанізація лише засобом до здійснення її кожночасної національної мети? Становище ріжних держав у справі фінляндсько-московської війни дає дуже добру відповідь на це запитання. Проти московського дикунства в Фінляндії виступають тепер дуже гостро ті великодержави, які й пальцем не рушили, коли Московщина винищила в Україні в 1932—33 рр. голодом, розстрілами і засланнями сотки разів більше люду, ніж має спроможність нищити тепер повітряними бомбардуваннями у Фінляндії; але в нагороду за це московський уряд навіть принято до Ліґи Націй. Акцію тоїж самої Московщини підтримувано в Еспанії, в Китаю, проти Італії в етіопській війні і т. і. Але внутрішній політичний режім цих держав, що показали таку дивоглядну мінливість в своїй політиці супроти Московщини, ані трохи не змінився. А та обставина, що вони не зривають і тепер своїх дипльоматичних зносин з Кремлем, доводить найкраще, що вони застерігають собі й надалі нічим необмежену можність міняти свою політику. Колиж це станеться, то совєтські бомби на безоборонні фінляндські міста обернуться зараз у грушки, принаймні в пресі дотичних держав, і на Фінляндію звертатимуть стількиж уваги, як колись на виголоджену Україну. Таж сама метаморфоза, але у відворотнім напрямі сталась у деякій мірі і в Німеччині, де кілька місяців тому вважалося Московщину чумою, а тепер її використовується в цілях успішного продовження війни. Слушно, чи ні, буде незабаром видно. А разом з тим полишається й цілковиту можність раптової зміни політики, для чого й протикомуністичний пакт істнує, нечинно справді, далі. Але на внутрішню політичну орґанізацію Німеччини це не мало фактично ніякого впливу. Не змінився ані трохи й фашизм від того, що Італія, дбаючи про свою власну національну мету, не змінила своєї попередньої політики ані супроти Німеччини, ані супроти Московщини, ані супроти західніх великодержав, що перебувають у стані війни з Німеччиною і визнають „невтральність" СССР.

На тлі цеї рішучої перемоги національної ідеї і національного ества в кождій державі над суспільно-політичним зріжничкуванням в її межах та над її політичним режімом на цілім просторі Евразії, а властиво і в цілім світі, вигладають українські суспільно-політичні та орієнтаційні суперечки як колотнеча божевільних на місяці. Що справді може бути більш зрозумілим ніж те, що коли всі держави тепер оперті більш ніж колись на національній основі, то й здобути державну незалежність можна лише, сотворивши міцну основу обєднаних національних сил. Ті українці, які гадають, що здобудуть незалежність батьківщини суспільно-політичною мімікрією, прикидаючись відповідно до потреби соціялістами чи фашистами, дуже помиляються. Вони можуть викликати цим що найбільше погорду чужинців до себе.

Щодо внутрішніх відносин самого українського громадянства, то суспільно-політичні переконання поодиноких осіб чи уґруповань повинні бути їх власною справою, яка на перешкоді до їх участи в загально українській акції визволення України з московського ярма стояти не може. Це розуміється не відноситься до комуністів, бо комунізм не є суспільною течією, а акцією московського імперіялізму поза межами СССР. Наскільки побут тої чи іншої частини української еміґрації в тій чи іншій державі обмежує можність її участи в загально-українській акції, повинен знати провід дотичного відламку українського громадянства. Але ніяка частина української еміґрації не має права вязати долю української нації з тою чи іншою державою чи їх уґрупованням та закликати до цього всіх українців, бо доля української еміґрації злучена невідривно з долею української нації, яка повинна мати можність вільного рішення відповідно до того чи іншого розвитку світових подій.

Єдність мети, відносно якої ніде між українцями нема вже найменшого сумніву, являється вистарчальною основою для загально-української акції. Не повинно бути найменшого сумніву відносно незломного змагання українців мати власну незалежну державу і серед чужинців в ні одній з великодержав, незалежно від того, по якім боці стоїть вона в цій війні. Отже можуть бути лише ріжниці в способах участи українців у ріжних державах у загально-українській акції, але не може бути ріжного ставлення до неї самої.

Одностойність національної ідеольоґії та спільність національно-державної мети улекшують в значній мірі й фактичне розвязання питання проводу в поодиноких державах, а в деякій мірі і загального. Гідність тут є властиво рівнозначною з чинністю, з можністю розвинути найширшу діяльність. Отже перед усіми українськими орґанізаціями стоїть вільне поле до змагань в найшляхетнішім національнім розумінні цього слова, при яких участь кожної з них в проводі буде фактично залежати від розвитку її власних сил і засобів.

Орґанізаційною засадою, яку треба і в найбільш рішучи спосіб піднести на Конґресі, може бути лиш **обєднання**, національне обєднання, до якого можуть входити як його орґанічні частини всі національні українські орґанізації, обєднання, що виключає в колі його чинности всі суспільно-політичні та світоглядні ріжниці, які полишаються приватними справами дотичних орґанізацій.

К. Волинський.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. С., Ембридж, Па. — Ваші завваги правильні. Також уповні правильне є те, що коли би певні українські ґрупи хотіли довідатись, чи українські націоналісти мали летунську школу в Пітсбурґу, Па., то легко могли би переконатися, що такої школи там ніколи не було.

Практична порада.

60-літній багач до приятеля: „Я маю охоту одружитися з тією двацятьпятилітньою дівчиною. Чи не думаєш, що вона скоріше згодилась би, як би я сказав їй, що маю тільки пятьдесять років"?

„Зовсім навпаки, друже! Ти кажи їй, що тобі сімдесять пять років і що вже довго не потягнеш, а напевно вгодиться на подружжя з тобою".

Гр. Климків.

ДОБРА ПОСАДА

(6)

Пообідавши, поїхали. Коли з лісу виїхали в поле, Северко спитав, показуючи рукою:

— Що це за будинки?

— Не пізнаєте? Виж казали, що тому два тижні були там. То лопушинський двір. Саме до нього їдемо.

— Жартуєте! — сказав Северко сердито. — Лопушинський двір цілком не такий. В тім дворі я ніколи не був. Перший раз бачу його.

— Я так зараз погадав собі, коли ви сказали, що вас в лопушинськім дворі приняли на лісничого.

— Ви хочете мене здурити. Везете до Бог зна кого, щоби мене висміяв.

— Ось там косять конюшину. Спитайте їх, що то за двір і чи лопушинський пан може має ще який інший двір. Також спитайте, чи не чув хто, щоби лопушинський лісничий відходив.

Від косарів Северко довідався, що лісничий правду каже. Зачав угадувати, що таке сталося.

— Вибачте, — каже, — що я занепокоїв вашу родину і вас трудив. Я вже доміркуюся, від чого пішло те баламутство. До цього двора не поїду, бо то справді не той двір. Село далеко звідси?

— На що вам село? — спитав лісничий.

— Хочу наймити фіру, щоби мене завіз до залізниці.

— Я завезу вас.

— Як ваша ласка, то прошу. Тільки про нинішню мою пригоду, ні словом!

— Хотів би я знати, як до того прийшло, та коли вам прикро балакати про те, то вже не буду згадувати.

Їхали далі, балакаючи про ріжні ріжності, лише не про те, що молодого лісника привело в ті сторони. З тої розмови лісничий довідався, що Мазар хотів якнайскоріше дістати посаду лісничого.

Приїхавши до хати, Северко зараз взявся обчисляти свою касу і вислід порівняв з сальдом у своїй касовій книжці. Показалося, що в касі було забагато 17 корон і 20 сотиків.

— Саме так багато коштувала мене перша їзда до Лопушина! — погадав. — Хіба мені лише снилося, що я їздив і я в розходи вписав те, чого не видав?... Як я їздив дня 15. червня, то лист до Наталки вислав дня 16-го червня. Северко виймив рецепіс. На рецепісі виразна печатка з датою 15-го червня.

— Як я вислав лист 15-го, то того дня не міг бути в Лопушині!

Щоби до решти допевнитися, покликав до себе сестру і спитав:

— Чи ти затямила собі день 15-го червня, коли то мене цілий день не було вдома, бо з хати вийшов досвіта, коли ви всі ще спали і вернувся в ночи. Тоді ви всі вже спали?

— Тобі таке хіба снилося, — відповіла сестра. — Ти цілий мсяць нікуди не виїздив. Ти виїхав щойно вчора, здуривши мене. Ти казав, що їдеш на посаду...

— Моя сонна вдача вже неодного прикрого збитка зробила мені в моїм житті, — сказав сумно похитуючи головою. — Та такого, якого зробила мені тому два тижні, я хіба вже не переживу... Що я тепер напишу моїй Наталочці, що я їй напишу?!

Сестра напирала на нього поти, поки не висповідався їй.

— Не журися! — потішала. — Нині за посаду лісничого не так то дуже тяжко. Лиш коби та нещасна твоя вдача не відібрала тобі посади вже тоді, коли ти її дістанеш, бо не досить того, що коли ти спиш, то ліс росте.

Пригода в Лопушині так потрясла нервами Северка, що він перемінився. Коли його рано збудили, він вставав!

Минув тиждень. До дверей хтось застукав і увійшов лісничий з Лопушина. Поклепав Северка по плечах, сів коло нього і каже:

— Скажіть мені, пане Мазар, щиру правду. Очевидно, як можете сказати. Яка була причина того баламутства, котра загнала вас до Лопушина? Це треба мені знати у вашім власнім інтересі.

— Розкажу вам, — відповів Северко, — бо таке вже більше не повториться.

Коли Северко скінчив, лісничий сказав:

— Коли так, то дуже добре. Ми гадали, що у вас може не всі вдома. Лісничий, принятий моїм паном, вже зачав красти і пан прогнав його. Як хочете, то їдьте зо мною до Лопушина торгуватися з дідичем.

— Їду! (Кінець).

БОМБАРДУВАННЯ ФІНСЬКОГО МІСТА.

НА РІЖНІ ТЕМИ

НІМЕЦЬКА ВТРАТА — НЕ ЛИШЕ ДЛЯ НІМЦІВ.

У Берліні помер Карл Мук, один з найбільших диригентів світу, головно творів німецького музики Вагнера.

Його смерть згадується в усіх просто американських газетах. Ріжні американські оркестри на вістку про його смерть влаштували відповідні жалібні демонстрації.

З загальної жалоби видно, що смерть великого артиста вважають втратою не лише для німецького народу, але для всього просто цивілізованого світу.

ПРИКРА ПРИГАДКА.

Жалоба американських газет і американських музичних установ тим більше замітна, що вістка про смерть Мука мусить принести їм прикрі спомини.

Цей Мук був колись диригентом Бостонської Симфонічної Орхестри, але підчас протинімецької гістерії, що розвинулася була в Америці по вступленні Злучених Держав до війни проти Німеччини, пішла проти Мука нагінка як прихильника Німеччини. Почали американські ватажки кричати: „Як можна американському патріотові слухати музики національного ворога Америки?" Агітацію поведено так далеко, що Мука нарешті арештовано й інтерновано як чужинецького агента й звільнено аж по замиренні. У кампанії проти Мука брали участь і люди з музичного світу, як директорка Нюйорського Фільгармонічного Товариства, і визначні діячі на релігійному й політичному полі, як епископ Менинг і колишній президент Теодор Рузвелт.

Нині Бостонська Симфонічна Орхестра на вістку про його смерть встає підчас концерту, щоб мовчанкою зазначити жалобу, а в багатьох американських книжках, у тому числі навіть шкільних підручниках, нагінка на Мука описана як приклад нерозумного поведення народу, збожеволілого від воєнної агітації. Іншими словами, американці говорять про подію з соромом.

НА ДВА БОКИ.

Моглоб декому з нас здаватися, що ця подія відноситься лише до родовитих американців, а не до імігрантів, у тому числі нас.

Здавалось би, що кожна імігрантська група є заінтересована в тому, щоби представити Америці свою музичну культуру, і тому вона певно буде витати всякі заходи в тому напрямі.

Тимчасом справа мається трохи інакше. Неодна група займає виключно відрубне, себелюбне становище. Вона витає нагоду показати свою культуру, але ставить ріжні перешкоди, коли такі заходи робить інша група, головно група, що походить з народу, з котрим її нарід в Европі ворогує. Словом, поводиться так, як поводилися родовиті американці супроти Мука.

НЕКУЛЬТУРНІСТЬ МАСКОВАНА КУЛЬТУРНІСТЮ.

Свого часу один відомий американський критик гострими словами таврував імігрантські групи за те, що вони не піддержують музики інших імігрантських груп.

Він звертав їм увагу, що в Европі кожна культурна людина ходить на всі великі опери світу, без огляду на те, якої нації були її композитори, а тимчасом в Америці москалі ходять лише тоді до опери, як там співав Шаляпін, а еспанці, як там співала Люкресія Борі, а італійці на Карузо чи Галі Курчі.

Він звертав їм увагу на те, що такою політикою вони всі підривають загальну музичну культуру Америки й доводять до того, що остаточно серед загального обідніння збідніє й музична культура кожної імігрантської групи. Він давав до зрозуміння, що коли котра імігрантська група закликає американців слухати її музичну продукцію як добру, то вона сама мусить у такий самий спосіб поводитися супроти музичної продукції інших груп, хочби навіть своїх національних ворогів. Нарід, котрий домагається, щоб його музику цінили на основі доброти, а чужу музику на основі її походження, є некультурним народом і тому його культура не заслугує на увагу широкого світу.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Річниця тов. ім. Мазепи, молодечого відділу У. Н. С.

Цього місяця минає пять років, як зорганізовано перший молодечий відділ у місті Дітройті, на західній стороні. Йому надано число 183, а молоді члени прибрали назвище нашого великого гетьмана Івана Мазепи. Коли не помиляюся, то це був перший молодечий відділ У. Н. Союзу в західних стейтах.

Не слід тут розводитись над діяльністю нашого відділу впродовж тих 5-тьох років. Але не від речі буде сказати, що товариство назагал являється досить активним і бере живу участь у народній роботі. Товариство начисляє цього місяця 96 членів, як також є одно з чотирьох відділів У. Н. С., що стали основниками українського Народнього Дому в Дітройті і має своїх трьох представників у заряді У. Н. Дому, а два займають позиції рекордового і фінансового секретаря та працюють разом з іншими урядниками.

Члени тов. ім. Мазепи постановили відсвяткувати свою річницю скромним бенкетом. Вони не старались робити широкого оголошення, але рішили відсвяткувати його в перший мірі зо своїми родичами й іншими членами У. Н. Союзу, що зволять прийти і разом поділитися святочним настроєм.

Тому, що не було розіслано особистих запрошень, звертаємося отсею дорогою до шановних урядників поодиноких відділів, як і до всього членства, щоби були такі добрі і прийшли та разом відсвяткували з членами товариства їх пяту річницю і додали більшого духа молодим членам до народньої праці.

Союзовці! Відгукніться щиро і по братньому, як кожному союзовцеві личить. Прийдіть на цей ювилейний бенкет. Зрозумійте, що ваша присутність додасть цим молодим членам більше охоти до праці, бо вони побачать, що мають попертя в першу міру в своїх родичів і інших старших членів такої славної організації, як наш Батько Союз.

Всім дуже добре відомий факт, скільки то вже нашої молоді пропало в чужім морю, тому не опускайте хоч вже тої, що зявились охотно продовжати вашу роботу. Бо в тій критичній годині для українського народу нам треба берегти всі наші дорогі скарби, а цей, молодь — це наш найдорожчий скарб. Це наша будучність. Отже всі докажім нашій молоді, що ми свідомі українці та щирі союзовці і прибудьмо численно на бенкет тов. ім. Мазепи цеї суботи до Українського Народнього Дому при вул. Мартин.

Вірю, що сповните свій обовязок.

І. В. Іванчук, секретар.

РОВЕН, КАНАДА.

Організаційні збори.

В неділю, 25-го лютого ц. р., загостив у нашу майнерську околицю давно ожиданий організатор У. Н. Союзу, гром. Іван Баер, і того дня в нашій домівці дав виклад на тему „Історія Української імміграції на американськім континенті" як також „Історія Українського Народного Союзу". З викладу п. Баера українці в Норанді і Ровені довідалися багато про найсильнішу і найбільшу українську фінансову інституцію — У. Н. Союз.

Українці в Норанді і Ровені чуються дуже горді з того, що мали нагоду витати в себе організатора У. Н. Союзу на Канаду, котрий у півтораогодинним викладі яскраво представив слухачам злі і добрі сторони українських імігрантів, початки і будову української міліонової інституції У. Н. Союзу, як теж про українське положення наших братів і сестер на західних українських землях.

Коли хто слухав промови гром. Баера, його щирі вискази, його любов до української справи, то важко йому було вірити, що ті слова виходять з уст людини, котра не бачила рідної землі, але вихована і роджена в Канаді. Його запал до українства, його льогічні аргументи і загалом цілий виклад такий річевий і чистий від усяких накидів, що одушевив всіх приявних, від найстаршого до наймолодшого.

Після викладу вписалося коло трицять членів, створюючи четвертий з черги відділ У. Н. Союзу в північній Онтарії і Квебеку. До заряду нашого ново-створеного відділу ввійшли отсі особи: голова Степан Корчовський, секретар — Андрій Гренюк, касієр — Петро Ковалишин. Ми твердо віримо, що цей відділ з часом стане один із наймідніших відділів У. Н. Союзу на далекій півночі Канади.

Щодо промови п. Баера, то думаю, що буде на місці навести бодай кілька важних слів з неї:

„Спеціяльно ви, українські стрільці, до котрих сьогодня маю приємність говорити, дуже часто не оцінюєте як слід свою українську місійну роботу тут на чужій землі. Ви, повоєнні імігранти, котрі на рідній землі проливали кров в обороні української ідеольогії, коли приїхали до Канади, то застали необроблений матеріял. І так, як ви були здібні українські герої на рідній землі, так взялися до народньої праці, приїхавши тут. Декотрі без праці і без цента продовжали на чужій землі ту святу місію, за котру діди і прадіди проливали кров. І ви, а ніхто інший, надали нам, родженим тут, у Канаді, дійсний український світогляд, котрий глибоко вкорінився в наших серцях і з часом ми відчули, так як і ви відчуваєте, біль гноблення наших братів і сестер на рідній землі. За це вам, стрільцям, належиться честь і слава, що, приїхавши сюди, розбудили і зміцнили українську кров, роджену на чужій землі, і зробили нас пробоєвиками української національної святої ідеольогії".

Стрільці, чуючи такі золоті вискази від канадійського родимця, добачують здійснення їхніх мрій і доперва дізнаються, що їх кільканацять-літня праця на чужій землі не пішла на дармо.

Думаю, що місцевість, де живуть українці, і до котрих гром. Баер з часом заїде зо своїми цінними викладами, скористають багато не лише матеріяльно, але й морально. На цім місці українці з Ровен-Норанда складають щиру подяку гром. Баерові, як і головному урядові У. Н. Союзу за гостину дорого гостя - організатора, та його цінні слова.

Степан Корчовський.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВІСТІ З ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ.

Підписаний одержав деякі листи, в яких пишеться про теперішні відносини в занятих большевиками західньо-українських землях.

В листі зо Львова, з 2. жовтня 1939, який одержано 1. березня б. р., читаємо між іншим таке:

„Хоч кругом нас падали від тонових бомб і гарматних стрілен доми, вбиваючи тисячі людей, то ми якось урятувались. Понайбільше днювали і ночували в пивниці, і то часто в холоді і голоді, бо не було де і за що дістати поживи. З приходом радянської армії настав спокій. Тепер приходить усе до нормального життя. Львів став червоним і українським. Розпорядження і радіо майже українською мовою, то що, коли за польських часів усе було по польськи. Покищо для всіх мешканців виходить у Львові один щоденник, „Вільна Україна". Думаю, що цей щоденник і Ви дістаєте, звідки докладніше довідаєтесь про хід нового життя в Західній Україні. Тому й сам не пишу багато. Про страшне знищення, спалення наших сіл, вимордування маси селян польськими жандармами, бандами і військом, там теж певно знаєте з преси. „Вільна Україна" описує це докладно і вірно".

Лист з Німеччини, з 3. лютого, від цеї самої особи, подає таке:

„Тут я з родиною приїхав разом з німцями, яких, як Вам відомо, Німеччина переселює з Західної України і Білоруси. З цими німецькими транспортами теж переїздить коло 50% українців, переважно інтелігенція, духовенство, націоналісти і всі, що ліпше маються. Дістаються сюди люди ріжними способами, щоб рятуватися з життям, утекти від всевладної руки ҐПУ. Тисячі наших людей передерлися через границю нелегально. Масу інтелігенції виарештовано. Д-ра Старосольського іменували професором університету Івана Франка і рівночасно арештували. Д-ра Новодворського і Г. Новака в Коломиї та багато інших радикалів теж арештовано. Дехто з інтелігенції ще остався на волі, але вони непевні за своє завтра.

„Загально положення таке: Народнє, культурне, економічне життя завмерло. Львів зовсім опустів. Блаватні склепи, мануфактура перестали існувати. Споживчі склепи ніби є. Народна Торговля побільшила свої склепи у Львові до 200 філій, але ті склепи порожні, за лядами не українці. В них можна заледви дістати цибулю, сірники, хліб раз на день і раз на тиждень кілька дека цукру. Як що десь можна дістати, то там треба стояти годинами, а то й днями в „черзі", т. є. в хвості, поки дістанеться якусь річ першої потреби. Темою дня, від найвищих до найнижчих, це є, де хто дістав ¼ кг. цукру, як довго стояв „в огонках". Карколомні ціни! Перед війною кільо масла коштувало 80 злотих (80 зл.=5.25 зл.), солонина 40 зл., гуска 70 зл. Найгірше це, що навіть за таку високу ціну цих річей не можна дістати. Ринки стали пусті. Одначе червоноармійці потішають людей, що це все ще не є зовсім зле, поки ще по вулицях плентаються пси і коти, поки їх люди не поїли. Це в їх очах доказ, що в нас є що ще їсти. Все населення живе в якомусь страсі, невдоволенні. Тут і там ще все доводить людей до бунту і повстання, але військо це зараз здушує. По повстанні кількасот селян йдуть невинно на розстріл і на тому кінчається. Таке повстання було між тому на Поділлі, в „Бережанщині, і такий же був йому кінець. Я був у той час на Поділлі наочним свідком цих подій. Чув у ночі стріляння, бачив опісля як людей арештували, звозили товаровими автами на суд, на розстріл, вислання і каторги.

„У Львові школи, магістрат, поліція в більшості обсаджені українцями, але, кажуть, менші міста на провінції є в руках жидів-комуністів. У Львові всі видавництва перестали існувати. На місце кільканацятьох українських видавництв большевики видають часопис „Вільна Україна", всього на дві сторінки. Духовенство вважають за контрреволюційне. Всі місії у Львові закрито. Я був одна з кількох, що продовжував працю до останку. На Волині майже всі місійні робітники поарештовані, переважно ті, що там були арештовані польською владою".

В. Кузів, Ньюарк, Н. Дж.

З ОДНОГО КІНЦЯ СВІТУ НА ДРУГИЙ.
Англійський жовнір, родом з Нової Зеляндії, користає зо служби в Єгипті, щоб відбути подорож на верблюді й оглянути піраміди.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛИН, Н. Й. Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від. 325., відбудуться в суботу, 9. марта б. р. Проситься всіх членів, щоби прийшли вчас, бо є баато справ до полагодження, як також щоби вирівняли свої вкладки до Тов. і У. Н. Союзу, бо підлягають на суспенду. Збори відбудуться в У. Н. Домі в 8. годині ввечір. Неприсутні члени на зборах, будуть трактуватися після параграфів статуту. Проситься привести своїх приятелів і синів тай вписати до Тов. і У. Н. Союзу, понеже всі нові члени не платять вступного. Запитайте секретаря. — І. Малик, пр.; В. Троць, кас.; П. Малицький, секр.

БОСТОН, МАСС. Місячні збори Тов. ім. Евгена Коновальця, від. 238., відбудуться в неділю, 10. березня, в церковній гали, зараз по відправі. Проситься всіх членів і члениць, молодих і старших, щоби чисельно зійшлись, бо важні справи до полагодження. Кожний член повинен знати, що це є передконвенційний рік, що в цім році треба, щоби кожний член приєднав бодай по одному членові до свого відділу, а це дуже легка справа: лишень трішечки посвяти часу, піти до своїх фаміліянтів та знайомих і росповісти їм про Союз; коли вони дізнаються про ті добродійства, якими Союз надіяє своїх членів, то ми віримо, що кожний впишеться. Тож до праці! — Н. Давискиба, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Сестрицтва Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36., відбудуться в неділю, 10. марта, в гали церковній. Початок у годині 2. точно. Проситься члениці явитися на означений час, бо маємо важні справи до вирішення. Пригадується тим членам, котрі довгують, щоби прийшли на збори й заплатили свої вкладки, щоби не затягали по більшій сумі довгу. Тож просимо вас, члениці, приходіть на збори й приведіть зо собою кожна нову членкиню. Ми їх радо приймемо і запишемо до Союзу і Сестрицтва. Котра приведе, отримає нагороду за приєднання. — Марія Гойсак, предс.; Анастасія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

АМБРІДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276., повідомляє всіх членів, щоб прибули на мітінг 10. марта. На цей мітінг обовязаний кожний член явитись, бо є вожна справа до полагодження. Тут прибуде один з головного уряду У. Н. Союзу. Хто не явиться на цей мітінг буде караний одного доляра. — Михайло Гринкевич, предс.; Михайло Фук, секр-кас.

ФРЕНКФОРД, ПА. Місячні збори Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268., відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 2. пополудні, в домі У. А. Горожан, 2171 Вакелінс ул. Проситься всіх членів прибути на збори. Маємо важні справи до полагодження. Довгуючим членам пригадуємо, щоби вирівняли свої залеглости. Проситься членів не забувати про нових членів до У. Н. Союзу. Сповнім свій обовязок. — М. Андріїв, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ОТРУЇВСЯ ПОЧТМАЙСТЕР

В дорозі до Едмонтону, їдучи троком зо своїм знайомим, отруївся 7 лютого трутиною на суслики почтар з Гіліярд, Франко Бандура. Його привезено до Едмонтону і тут відбулася секція його тіла. В слідстві стверджено, що Бандура поповнив самогубство. Покійний числив 39 років життя, був поляком з Галичини і полишив жінку, дві доньки і сина. Говорять, що причиною самогубства були якісь грошеві неправильності у веденні почти й що саме недавно почтові інспектори переводили слідство в справі бракуючих на почті грошей. Його тлінні останки перевезено опісля до Гіліярд і поховано на місцевім кладовищі.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Нюарку, Н. Дж., помер у середу, 6. березня, член Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 188. У. Н. Союзу,

ВАСИЛЬ ВОРОБЕЦЬ.

Мав 55 літ при смерті.

Походив з Рогатина, Галичина, Україна. Був в Америці 35 літ.

Був фін. секретарем Товариства через 8 літ, а рекорд. секретарем 6 літ.

Полишив жену Софію й дочку Стефанію.

Похорон відбудеться в суботу, 9. березня, з 171 Гілсайд Еве. до Укр. Кат. Церкви на Мортон ул.

Вічна Йому память!

О. Будник, секр.

У четвер, 7. березня, помер у Дженерел Госпитал у Перт Амбой, Н. Дж., довголітній член тов. Запорозької Січи, від. 155. У. Н. Союзу,

ДМИТРО ТАРНІВСЬКИЙ.

Покійний родився в селі Дубринів, повіт Рогатин. Прожив 45 літ.

Похорон відбудеться з дому жалоби, 685 State St., Perth Amboy, до української кат. церкви, в суботу, 9. березня, в годині 9. рано.

Проситься всіх членів тов. Запорозької Січи, щоби обовязково прийшли на збори в пятницю ввечір, 8. березня 1940.

ХТО МАЄ, ДІСТАЄ ЩЕ БІЛЬШЕ

При розсліді спадку по князю Алексію Мдівані, бувшому чоловікові панни Барбари Готон, що одідичила міліони Вулворта, признано зо спадщини 75,000 долярів цій міліонерці.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

(110)

Агті вже тепер була певна, що не дасться переконати Тарзана шляхом доброго способу, щоб він станув подругом її. Залишилася ще їй надія наклонити його до того силою, застрашуванням. „Мунго напевно вбе тебе, коли ти зміряєш з ним свою силу. Ти лежатимеш закривавлений у поросі. Чи ти волієш це ніж життя?"

Тарзан хвилину думав, а далі запитав: „Ти певна, що тебе Мунго вбе мене?". „Я певна того. Я знаю, що ті маєш силу за десять чоловік. Але Мунго це така сила, про яку мало хто собі уявляє. Я бачила, як він руками душив страшних звірів. В нього сили за двацять чоловіків. Він певно вбе тебе".

„Хай буде, що буде", завважив Тарзан і зліз з сідла. Після тої розмови він подався назад до копальні жемчугів. Його надії на визволення не були великі. Все тепер залежало від того, чи вдасться йому викликати повстання. Тепер заговорив до нього Калюк, з яким він мав попереднього дня розмову:

„Невільникам подобався плян. Вони вже тепер хочуть повстання. Треба конче щось скоро почінати, бо їх терпець рветься. Крім того що дня нас стає менше... Та понадусе завтра будуть відбуватися спортові грища на арені і багатьох знає Агті вибере на жир львам. Треба поспішати, Тарзане!"